

Miskolci Egyetem ÁJK
Miskolc, 2022. október 19.

Bevezetés a fogyasztóvédelmi jogba

Dr. Kupecki Nóra
Alkotmányjogi Jogalkotásért és Fogyasztóvédelemért Felelős Helyettes Államtitkár
Igazságügyi Minisztérium

Bevezetés a fogyasztóvédelmi jogba

Az előadás során a

- *legfontosabb fogyasztóvédelmi jogszabályokról, az*
- *Igazságügyi Minisztérium és a*
- *fogyasztóvédelmi hatóság tevékenységéről, valamint a*
- *fogyasztóvédelmi intézményrendszeréről lesz szó.*

Az előadás tartalma

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

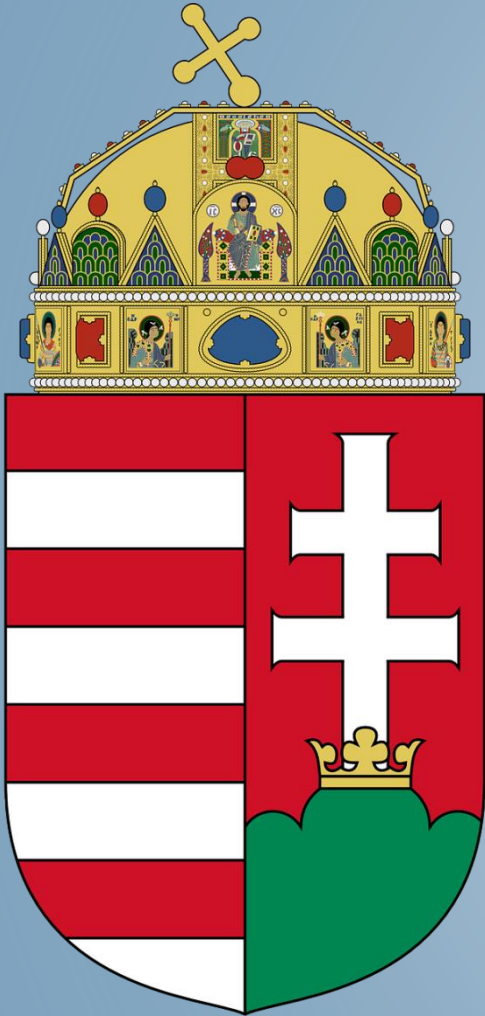
- Magyarország Alaptörvénye
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény
- A termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvény
- Fogyasztóvédelmi politika

A FOGYASZTÓVÉDELMI INTÉZMÉNYRENDSZER

- IM Alkotmányjogi Jogalkotásért és Fogyasztóvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság
- Fogyasztóvédelmi hatóság
 - A szolgáltatás-ellenőrzési vizsgálatok
 - Piacfelügyeleti vizsgálatok
- Békéltető testületetek
- Fogyasztói érdekek képviselőit ellátó egyesületek
- Fogyasztói tudatosságra nevelő iskolák
- Fogyasztóvédelmi és piacfelügyeleti konzultációs fórumok

1. Jogszabályi háttér

1.1 Magyarország Alaptörvénye

„a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend.” (Nemzeti Hitvallás)

Magyarország védi „a családot mint a nemzet fennmaradásának alapját”. (Alaptörvény L) cikk)

„Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.” (Alaptörvény M) cikk (2) bekezdés)

1. Jogszabályi háttér

1.3 A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény

A törvény kizárólag a fogyasztó és vállalkozások közötti ügyletekre vonatkozik.

A törvény tisztázza

- a kereskedelmi gyakorlat,
- a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat valamint
- a megtévesztő és agresszív kereskedelmi gyakorlat fogalmát.

A törvény melléklete tartalmazza az ún. **feketelistás eseteket**, melyek megvalósulása minden további vizsgálat nélkül tisztességtelennek minősülnek

A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése esetén főszabály szerint fogyasztóvédelmi hatóság jár el.

Egyes különleges területeken, így például

- a pénzügyi szolgáltatási tevékenység esetén a Magyar Nemzeti Bank,
- a gazdasági verseny érdemi befolyásolása esetén pedig a Gazdasági Versenyhivatal jár el.

KORMÁNYHIVATALOK

1. Jogszabályi háttér

1.4 A termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvény

CÉLJA,

hogy forgalomba hozatalra szánt és a már forgalomban lévő, az európai uniós jog hatálya alá tartozó **termékek** megfeleljenek

- az egészségre,
 - a biztonságra,
 - a fogyasztóvédelemre és
 - más közérdekre vonatkozó követelményeknek,
- garantálva egyúttal a **belső piac zavartalan működését**, továbbá **egységes keretet biztosítson a piacfelügyelet** számára.

1. Jogszabályi háttér

1.5 Fogyasztóvédelmi politika - a Kormány 1353/2022. (VII. 21.) Korm. határozata a fogyasztóvédelmi politikáról

Az új alapokra helyezett fogyasztóvédelem céljait és területeit határozta meg a jogszabály.

CÉL:

Az új szemlélet mentén átalakítani és hatékonyabbá tenni:

- **digitális fogyasztóvédelemmel,**
- **egységes joggyakorlat** kialakításának támogatásával, **Fogyasztóvédelmi Kerekasztal** létrehozásával,
- **felhasználóbarát és elérhetőbb fogyasztóvédelemmel,** valamint az Alaptörvénnyel összhangban
- **a gyermekvédelmet előtérbe helyező intézkedésekkel.**

2. A fogyasztóvédelmi intézményrendszer

2.1 IM Alkotmányjogi Jogalkotásért és Fogyasztóvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság (AJFHÁT)

Az Igazságügyi Minisztériumon belül működő AJFHÁT fogyasztóvédelem stratégiai irányítási feladatai:

- előkészíti a jogszabályokat,
- meghatározza a fogyasztóvédelem irányításának cél-, eszköz- és intézményrendszerét,
- kidolgozza cselekvési és szakmai programokat
- meghatározza a piacfelügyelet intézményrendszerét
- támogatja a fogyasztói jogviták **alternatív vitarendezési fórumainak** létrehozását és működését,
- ellátja a fogyasztóvédelmi civil szervezetekkel és békéltető testületekkel kapcsolatos szervezési, szabályozási, támogatási és fejlesztési feladatokat,
- közreműködik a békéltető testületi tagok pályázati eljárás keretében történő kiválasztásában, valamint támogatja az **Európai Fogyasztói Központok Hálózatába** kijelölt szervezettel kapcsolatos kormányzati feladatokat,
- előkészíti a fogyasztóvédelmi hatóság éves **Ellenőrzési és Vizsgálati Programját**,
- **intézkedéseket tesz, illetve kezdeményez** a fogyasztói jogok védelme és érvényesítése érdekében,
- **kapcsolatot tart** a fogyasztóvédelem és a piacfelügyelet terén a **szakmai érdekképviselői szervekkel, békéltető testületekkel és fogyasztói érdekek képviselőit ellátó egyesületekkel.**

2. A fogyasztóvédelmi intézményrendszer

2.1 IM Alkotmányjogi Jogalkotásért és Fogyasztóvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság (AJFHÁT)

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

IM AJFHÁT keretében működő fogyasztóvédelmi szervezeti egységek:

- a Fogyasztóvédelmi Stratégiai Főosztály,
- a Fogyasztóvédelmi Szolgáltatás-ellenőrzési Főosztály,
- a Fogyasztóvédelmi Piacfelügyeleti Főosztály,
 - Élelmiszer és Vegyipari Laboratórium
 - Mechanikai és Villamos Laboratórium
- az Európai Fogyasztói Központ

2. A fogyasztóvédelmi intézményrendszer

2.2 Fogyasztóvédelmi hatóság

Az EVP alapján – valamint kérelemből és hivatalból – folytat ellenőrzéseket a fogyasztóvédelmi hatóság. A fogyasztóvédelmi hatósági hatáskörben a kormányhivatalok járnak el.

Szolgáltatás-ellenőrzési vizsgálatok

- Elektronikus kereskedelem ellenőrzése
- Üzletek ellenőrzése, árvizsgálat
- Fiatalkorúak védelme -
Alkoholfogyasztás visszaszorítása,
valamint a fiatalkorúakat védő
reklámszabályok ellenőrzése
- Nyári szezonális ellenőrzés
- Légiutas jogok ellenőrzése

Piacfelügyeleti vizsgálatok

- Mintavételezéssel egybekötött
piacfelügyeleti vizsgálatok
- Helyszíni vizsgálatok
- Mutatványos berendezések
ellenőrzése
- Játsszótéri eszközök ellenőrzése
- A vámhatáron való helyszíni
ellenőrzések

2. A fogyasztóvédelmi intézményrendszer

2.3 Békéltető testületek

A hazai fogyasztóvédelmi intézményrendszerben a hatóság melletti pillér a peren kívüli, alternatív vitarendezési lehetőség. A békéltető testületek a megyei (fővárosi) kereskedelmi és iparkamaráknál működő, független testületek.

Eljárásának alapvető célja a fogyasztó és a gazdálkodó szervezet közötti vitás ügy egyezsége alapuló rendezése

- meglétük enyhíti az igazságszolgáltatásra nehezedő terhet (elsősorban a kis perértékű ügyekre vonatkozóan), valamint
- a vállalkozás és a fogyasztó oldaláról nézve gyakorlatias és költséghatékony. A békéltető testületi eljárás
- ingyenesen igénybe vehető, így a szociálisan rászorultak részére is elérhető és
- az egész ország területén hozzáférhető alternatív (peren kívüli) vitarendezési fórum.

2. A fogyasztóvédelmi intézményrendszer

2. 4 Fogyasztói érdekek képviselését ellátó egyesületek

Az Fgytv. alapján az állam a mindenkori éves költségvetésről szóló törvényben gondoskodik a fogyasztói érdekek képviselését ellátó egyesületek támogatásáról.

Az egyesületekkel szemben az elvárás, hogy többek közt a következő tevékenységekkel foglalkozzanak:

- a **termék-összehasonlító tesztek**et végezzenek, amelyek eredményeit közösségi média kampány keretében megosztják a fogyasztókkal,
- **közérdekű kereset**et indítsanak a fogyasztók kollektív jogainak védelme érdekében,
- **érdekfeltáró tevékenységet** lássanak el,
- **diákok számára fogyasztói tudatosságot növelő** oktatási programokat, vetélkedőket, táborokat szervezzenek,
- a közérthető fogyasztóvédelmi **szakmai háttéranyagok** készítésével és felhasználásával, **oktatások, előadások** tartásával a **tudatosabb fogyasztói magatartás** kialakítását erősítsék.

2. A fogyasztóvédelmi intézményrendszer

2.5 Fogyasztói tudatosságra nevelő iskolák

Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola (FTNI) pályázat
azon oktatási intézmények intézkedéseit kívánja
értékelni, amelyek

- **tanulóik körében a tudatos fogyasztói szemlélet általánossá válásához és**
- **a fiatal fogyasztók gyakorlatban használható ismereteinek bővítéséhez járulnak hozzá.**

2. A fogyasztóvédelmi intézményrendszer

2.6 Fogyasztóvédelmi és piacfelügyeleti konzultációs fórumok

- **Fogyasztóvédelmi Tanács**
- **Fogyasztóvédelmi Kerekasztal**
- **Családbarát Munkacsoport**
- **Piacfelügyeleti Munkacsoport**

**Köszönöm
a megtisztelő figyelmet!**